

Ves Tvoj Totus Tuus

TOTUS TUUS - VES TVOJ - VES MARIJIN, je škofovsko geslo svetega oèeta Janeza Pavla II., ki v letošnjem oktobru praznuje srebrni jubilej svojega slu•enja kot vidni Kristusov namestnik in Petrov naslednik na krovu barke – Cerkev. Na krmilo Petrove barke je bil izvoljen v konklavu 16. oktobra 1978. Na letošnjo misijonsko nedeljo, 19. oktobra, bodo v Vatikanu slovesno praznovali njegovih 25 let v slu•bi rimskega škofa. On pa bo ta dan razglasil za bla•eno mater Terezijo iz Kalkute, ustanoviteljico Misijonark ljubezni za slu•enje najbolj ubogim med ubogimi.

Smo v Marijinem mesecu oktobru, v mesecu Ro•novenske Matere Bo•je. Zdi se mi prav, da zato na tem mestu prisluhnemo svetemu oèetu Janezu

Pavlu II., ko nam tako osebno spregovori o povezanosti svojega •ivljenja z Marijo. Ob 50-letnici svojega duhovništva je zapisal v knjigi Dar in skrivnost: »Èešèenja Bo•je Matere v svoji tradicionalni obliki sem se nauèil v dru•ini in •upnji v Wadowicach. Spominjam se, da so se v •upnijski cerkvi v stranski kapeli, posveèeni Materi nenehne pomoèi, zjutraj pred zaèetkom pouka zbirali gimnazijski dijaki. Tudi po pouku, v popoldanskih urah, so mnogi prihajali k Mariji. Poleg tega je bil v Wadowicach na grièu karmelièanski samostan, katerega ustanovitev je segala v èase sv. Rafaela Kalinowskega. Prebivalci Wadowic so ga obiskovali v velikem številu in to se je odra•alo v razširjeni škapulirski pobo•nosti Karmelske Matere Bo•je. Tudi jaz sem prejel škapulir, mislim, da sem bil takrat star deset let, ki ga nosim še sedaj. H karmelièanom smo hodili tudi k spovedi. Tako se je zgodilo, da se je tako v •upnijski cerkvi kot v cerkvi karmelièanov oblikovala moja marijanska pobo•nost, in sicer od mojih otroških in mladostnih let do obdobja zrelosti. Ko sem bil v Krakovu v èetrtri Debniki, sem vstopil v skupino »•ivi ro•ni venec« v salezijanski •upnji. Tu so na poseben naèin èastili Marijo Pomoènico. V Debnikih je v obdobju, ko se je tudi pod vplivom omenjenega Jana Tyranowskega oblikoval moj duhovniški poklic, moj naèin razumevanja èešèenja Matere Bo•je do•ivel neko spremembo. Bil sem •e preprièan, da nas Marija vodi h Kristusu, toda v tem èasu sem zaèel dojemati, da nas tudi Kristus vodi k svoji Materi. Bil je trenutek, ko sem se zamislil nad svojim èešèenjem Marije, misleè, da se je preveè razširilo in konèno prizadelo prednost pobo•nosti, èešèenja, ki ga dolgujemo Kristusu. Tedaj mi je prišla na pomoè knjiga, ki jo je napisal sv. Ludvik Marija Grignon de Montfort in nosi naslov »Razprava o pravi pobo•nosti do Device Marije«. V njej sem našel odgovor na svoje dvome. **Da, Marija nas približa Kristusu**, nas vodi k njemu, èe •ivimo njeno skrivnost v Kristusu. Razprava sv. Ludvika Marije Grignona de Montforta bralca lahko zmede s svojim nekoliko vznesenim in baroènim slogom, toda bistvo teoloških resnic v njej je nesporno. Pisec je izvrsten teolog. Njegova marijanska misel ima svoje korenine v skrivnosti svete Trojice in v resnici o uèloveèenju Bo•je Besede...

Ob tem lahko razloim, od kod geslo Totus Tuus. Izraz sem prevzel od sv. Ludvika Marije Grignona de Montforta. To je skrajšava bolj popolne izročitve Materi Božji, ki se glasi takole: Totus Tuus ego sum et omnia mea tua sunt. Accipio Te in mea omnia. Praebe mihi cor Tuum, Maria. (Ves sem Tvoj in vse moje je Tvoje. Sprejemam Te v vse, kar je mojega. Marija, daj mi svoje srce.)...

Na podlagi teh duhovnih izkušenj se je zaertala pot molitve in kontemplacije, ki je odslej usmerjala moje korake k duhovništvu in potem v vsa naslednja dogajanja do danes. Ta pot me je kot otroka, in še bolj kot duhovnika in škofa, neredko vodila na marijanske poti Kalvarie Zebrzydowske. Kalwaria je glavno marijansko svetišče v krakovski nadškofiji. Pogosto sem šel sam po tistih poteh in v molitvi prestavljal Gospodu razne probleme Cerkve, predvsem v te•kem èasu spora s komunizmom. Ko se oziram nazaj, ugotavljam, kako »je vse povezano«: tako danes kot véeraj smo z enako mo•jo v •arkih iste skrivnosti. «

Tako je zapisal pape• Janez Pavel II. v svoji knjigi Dar in skrivnost na straneh 37 do 39 in nam predstavil svojo povezanost in zaupanje do nebeške Matere Marije.

V ro•novenskem mesecu oktobru tudi mi spletao jagode ro•nega venca Kraljici v èast. V dvajsetih skrivnostih veselega, •alostnega, èastitljivega in svetlega ro•nega venca premišljujemo in romamo od angelovega pozdrava: »Zdrava, milosti polna!« preko Kalvarije do velikonoènega jutra in Marijinega povelèanja ter v novem svetlem delu ro•nega venca, ki ga je Cerkvi podaril v letu ro•nega venca oktober 2002 – oktober 2003 sveti oèe Janez Pavel II. molimo, premišljujemo in se zahvalujemo:

Ki je bil kršèen v Jordanu
Ki je v Kani naredil prvi èude•
Ki je oznanjal Bo•je kraljestvo
Ki je na gori razodel svoje velièastvo
Ki je postavil sveto evharistijo.

Ob praznovanju srebrnega jubileja svetega oèeta smo na Franèiškovu nedeljo, 5. oktobra 2003, pri sveti maši, ki je bila krona 29. mladinskega koncerta, prebrali vošèilo, ki smo ga potem iz uredništva Misli poslali v Vatikan:

Dragi sveti oèe,

Ob Vašem srebrnem jubileju kot pogumen in zvest krmar Petrove barke – Cerkve – Vam Slovenci iz Avstralije pošiljamo prisrèna vošèila z zahvalo za vse Vaše plemento delo in prosimo, da Vam Vsemogoèni, po priprošnji Marije Pomagaj, podarja svojo milost za dar Vašega slu•enja. Bog •ivi!

Slovenci iz Avstralije

V cerkvi svetega Rafaela v Merrylandsu je po prebranem zadonel aplavz, v cerkvi svetega Cirila in Metoda v Kew, kjer bomo prav 19. oktobra praznovali 35-letnico blagoslovitve, bo zahvalna pesem namenjena tudi za dar pape•evega slu•enja in pravtako bo gotovo tudi v cerkvi svete Dru•ine v Adelaidi.

pater Ciril

MATI TEREZIJA - BLA•ENA

»Mi ne moremo storiti velikih stvari, lahko pa storimo majhne stvari z veliko ljubeznijo.«
•ivljenjsko geslo matere Terezije je bilo:
»Narediti nekaj dobrega za Boga.«

Na letošnje misijonsko nedeljo, 19. oktobra 2003, bo pape• Janez Pavel II. ob praznovanju svojega srebrnega jubileja kot voditelj katoliške Cerkve, razglasil za bla•eno mater Terezijo iz Kalkute, ustanoviteljico misijonark ljubezni.

Agnes Gaxhe Bojaxhiu je bila rojena 27. avgusta 1910 v glavnem mestu Makedonije v Skopju v albanski dru•ini o•eta Koleja Bojaxhiu in matere Drane Bernai. •e v •asu šolanja je postala •lanica misijonske skupine v •upniji. Leta 1928 odide na Irsko in postane •lanica redovne dru•be sester loretink, ki delujejo tudi kot misijonarke v Indiji. Prejme redovniško ime Marija Terezija po zavetnici sv. Tereziji iz Lisieuxa. Istega leta odpljuje v Indijo. Tam naredi leta 1937 ve•ne redovne zaobljube, postane u•iteljica in zatem ravnateljica St. Mary's High School v Kalkuti.

Sestra Terezija se 10. septembra 1946 pelje z vlakom v Darjeeling in v svoji notranjosti zasliši Jezusov glas, ki jo kli•e, naj »od•eja •ejo Jezusa na kri•u zaradi ljubezni in duš• in »si prizadeva za odrešenje in posve•enje najbolj ubogih med ubogimi«. Notranja razodetja se nadaljujejo v naslednjih mesecih. Zaupa jih svojemu duhovnemu voditelju patru C. Van Exemu. Dne 12. aprila 1948 pape• Pij XII. dovoli, da sestra Terezija zapusti

skupnost sester Naše ljube Gospe iz Loreta in se podredi kalkutskemu nadškofu. Oble•ena v sari zapusti 17. avgusta 1948 Loreto in za•ne obiskovati bolni•arski te•aj pri ameriških misijonskih medicinskih sestrah in se 21. decembra prvi• odpravi med uboge v revnih predmestjih Kalkute. Leta 1949 se sestri Tereziji pridru•i nekdanja u•enka Subashini Das in postane sestra Agnes. 9. oktobra 1949 je potrjena Dru•ba misijonark ljubezni in iz prve redovne hiše v Kalkuti se hitro razširi po vsej Indiji. Leta 1952 odprejo zavetiš•e za umirajo•e Nirmal Hriday. V letu 1953 naredijo prve sestre redovne zaobljube. S pomo•jo dobrotnikov ustanovi »potujo•e ambulante« za gobavce.

1963: Na praznik Gospodovega oznanjenja, 25. marca, za•ivi Dru•ba bratov misijonarjev ljubezni, ki sodelujejo pri velikem poslanstvu matere Terezije.

1965: Pape• Pavel VI. Izda dekret, ki red poviša pod papeško pravo in s katerim misijonarkam ljubezni omogo•i odpiranje domov zunaj Indije. Prvi dom ustanovijo v Venezueli.

1968: Misijonarke ljubezni ustanovijo domove v Rimu, Tabori in Tanzaniji.

1970: 8. julija prvi• obiš•e svojo domovino.

1971: Pape• Pavel VI.

Podeli materi Tereziji nagrado za mir pape•a Janeza XXIII.; leto zatem prejme v Indiji Nehrujevo nagrado za mednarodno razumevanje, nato še nagrado Templeton »za napredek vere v svetu«, Balzanovo nagrado za mir in bratstvo.

1975: Mednarodna nagrada Alberta Schweizerja.

1979: 10. decembra prejme mati Terezija v Oslu, glavnem mestu Norveške najvišje priznanje – Nobelovo nagrado za mir. Misijonarke ljubezni zaèenejo delovati v Zagrebu.

1980: Red matere Terezije ustanovi hišo v vzhodnem Berlinu. Mati Terezija se po obisku svojih sester v Zagrebu 30. junija na povabilo nadškofa Šuštarja ustavi v Ljubljani.

1981: Mati Terezija praznuje zlato obletnico redovništva.

1983: Mati Terezija pre•ivi prvi srèni napad.

1985: Mati Terezija odpre Dar ljubezni v New Yorku – prvo hišo za bolnike z aidsom. Ameriški predsednik Reagan podeli materi Tereziji odlikovanje »medlja svobode«; dve leti kasneje prejme v Moskvi medaljo za mir.

1987: 17. julija odprejo misijonarke ljubezni svojo hiši v Ljubljani na Je•ici.

1989: Mati Terezija pre•ivi drugi srèni napad. Kljub zdravstvenim te•avam v 80. in 90. letih potuje

po svetu za redovne zaobljube, odpiranje novih hiš. Mati Terezija je leta 1989 razglašena za »•eno leta«.

1990: Kljub svoji •elji po predaji odgovornosti je mati Terezija vnoviè izvoljena za generalno prednico misijonark ljubezni.

1991: 23. junija pride v Irak, razrušen po zalivski vojni. Vlada ji dovoli odpreti v Bagdadu hišo, kjer njene misijonarke ljubezni pomagajo najbolj ubogim.

1997: 5. septembra mati Terezija umre v Kalkuti, stara 87 let. 13. septembra jo pokopljejo z najvišjimi dr•avniškimi èastmi.

2002: Vatikan prizna èude•, ozdravitev 31-letne Monice Besra iz Bengalije, ki se je v bolezni – na •elodcu ji je zrasel tako velik tumor, da je bila videti kot noseènica dva meseca pred porodom – priporoèila materi Tereziji. Naslednje jutro je tumor izginil. S potrditvijo èude•a se je sklenil postopek razglasitve matere Terezije za bla•eno.

2003: na misijonsko nedeljo, 19. oktobra, ob praznovanju svojega srebrnega jubileja kot rimski pape• Janez Pavel II. razglasi mater Terezijo za bla•eno. Tako je izbral naèin, kako na takšen praznik ne govoriti o sebi in pokazati na drugega. Osem pape•ev doslej je imelo prilo•nost razglasiti za svetnika nekoga, ki je •ivel in deloval med njegovim pape•evanjem.

»Oro•je posveèevanja«

Kamorkoli gredo, sestre matere Terezije molijo ro•ni venec. Sestra Gerardina iz Indije, ki deluje od marca 2001 v Ljubljani, pravi zase, da ji je bilo v zaèetku nerodno kar potegniti ro•ni venec na plano in moliti, sedaj pa je ta postal »ljubeèa molitev k Mariji«, ki jo molijo, ko hodijo, ko se peljejo z mestnim avtobusom... Nekateri od potnikov se opogumijo, ko vidijo moliti nje in iz svojega •epa prinesejo svoj ro•ni venec. Ko je mati Terezija še •ivela, je novim sestram izroèala ro•ne vence, ki jih nosijo pri sebi. Pospremila ga je z besedami: »Moj otrok sprejmi ta ro•ni venec, dragoceno darilo nebeške kraljice. Uporabljal ga kot oro•je za posveèevanje dobrega in razširi njeno kraljestvo v domove revnih.« Na stenah sprejemne sobice v hiši na Je•ici visijo slike matere Terezije. Sestre molijo k njej, ji izroèajo ljudi, ki jih sreujejo in njihove te•ave. »Ko nisem vedela kako naj delam, mi je pokazala kako in kaj«, na vprašanje, ali je zaèutila pomoè matere Terezije, odgovarja sestra Gerardina. Beatifikacijo svoje ustanoviteljice prièakujejo z velikim veseljem. »Mati je bila kot goreèa sveèa, ki razdaja svetlobo,« jo s primerom opiše s. Gerardina.

Iz pod Triglava

Piše Tone Gorjup

MAŠA NARODOV V MARIBORU. V okviru srednjeevropskega katoliškega shoda „Kristus - upanje Evrope“, je bil v nedeljo, 21. septembra, slovenski dan. To pomeni, da so se v osmih državah tega dela Evrope, pri nedeljskem bogoslužju seznanili s Cerkvijo na Slovenskem, še posebej pa z blaženim škofom Slomškom kot apostolom krščanske kulture in edinosti. Obenem je na ta dan v mariborski stolnici je potekala maša narodov, pri kateri se je zbralo skoraj dva tisoč vernikov, nad sedemdeset duhovnikov in deset škofov iz Slovenije in sosednjih držav. Somaševanje je vodil ljubljanski nadškof Franc Rode. V pridigi je dejal, da je dobršen del vrednot, ki jih naštevajo sodobne evropske ustave, krščanskega izvora. To, kar je Evropa, je zaradi Kristusa. Maši je sledil kulturni program s predavanjem predsednika parlamentarne komisije za evropske zadeve Lojzeta Peterleta. Govoril je o nalogah kristjanov pri oblikovanju in uresničevanju evropske ustave. Tovrstna srečanja se bodo vrstila vse do sklepa srednjeevropskega katoliškega shoda, ki bo maja drugo leto v romarski cerkvi Marijino Celje na Avstrijskem Štajerskem. Avstrijske oblasti so pred dnevi papeža Janeza Pavla II. tudi uradno povabile na to romanje.

TURJAK. Na notranjem dvorišču gradu Turjak je v nedeljo, 14. septembra, potekala spominska slovesnost ob 60-letnici bojev na tem mestu. Po kapitulaciji Italije, jeseni leta 1943, so na tem območju ostali le vaški stražarji, četniki in partizani. Do velike nemške ofenzive je bil namreč velik del Slovenije rešen okupatorja. V tem vmesnem času se je na mogočnem gradu Turjak zateklo približno sedemsto vaških stražarjev, četnikov, nekaterih drugih skupin in civilistov. Grad je takrat obkolila Prešernova brigada, zahtevala brezpogojno vdajo in po tedenskem obleganju to tudi dosegla. Partizani

so takrat približno dvesto zajetih pobili, med njimi tudi ranjence, druge pa so poslali v delavski bataljon ali vključili v partizanske enote. Spominsko mašo za žrtve turjaške tragedije je imel upokojeni beograjski nadškof Franc Perko. V pridigi je med drugim poudaril, da obhajemo odpor slovenskega naroda proti okupatorju in častimo partizanske žrtve, hkrati pa smo hvaležni, da prihaja na dan tudi resnica o žrtvah, ki jih je zahteval od slovenskega naroda komunistični teror. Dejal je, da so z rušitvijo komunističnega režima leta 1990 in 1991 smisel dobile tudi žrtve vaških straž. Vaške straže, zbrane na Turjaku, so bili borci proti komunističnemu terorju in čeprav so bili takrat poraženi, je njihova žrtev imela in dobila svoj smisel prav v zrušitvi tega komunističnega režima. In s sesutjem tega komunističnega režima je povezana tudi končna osvoboditev Slovenije in naša slovenska samostojnost. Prav ti, ki so se borili proti komunističnemu terorizmu, so bili v osnovi naše slovenske samostojnosti, je še dejal nadškof Perko. Spominske slovesnosti se je udeležilo tudi šest udeležencev takratnih dogodkov.

Teden dni po spominski maši za turjaške žrtve so se na gradu zbrali še zmagovalci in imeli nekakšen partizanski miting, na katerem so proslavili svojo zmago.

TEHARJE. Prva nedelja v oktobru je že vrsto let posvečena teharskim žrtvam. Na kraju, kjer je stalo teharsko taborišče, tako vsako leto pripravijo spominsko slovesnost s sveto mašo. Čupnija Teharje in tamkajšnja krajevna skupnost se čelita na ta način spomniti vseh tistih, ki so v poletnih mesecih leta 1945 na tem kraju dočakali smrt ali pa bili odpeljani v Hrastnik, Kočevski rog in druga morišča. Sveto mašo je letos daroval škof Anton Stres. V nagovoru po evangeliju je dejal, da

vsakoletno srečanje na Teharjah, doživljamo v luči Jezusovega vstajenja in njegove zmage nad smrtjo, nasiljem in lažjo. Od tistega, kar se je zgodilo na Teharjah, pa "niso minili samo trije dnevi, kmalu bo od tega že 60 let. In vendar še hodimo vsako leto sem. Zakaj," se je vprašal škof. Odgovoril je, da verujemo v Jezusovo vstajenje, zato verujemo in upamo, da bo zadnja besedo imel Bog. Nobena vrsta nasilja namreč po njegovem mnenju ne bo obveljala, ne laž in ne tudi poboji, ki so se dogajali ne le po Teharjah in po okoliških brezjih, temveč tudi po drugih krajih Slovenije. Tako je Slovenija posejana z množicami, dolga leta zamolčanimi grobišči. Prav Kristusovo vstajenje, pa nam daje upanje, da bodo zmagali resnica, pravica in življenje. V drugem delu spominske slovesnosti, ki je sledila sveti maši, pa je v imenu Nove slovenske zaveze spregovoril Tine Velikonje. Poudaril je, da je boj, ki ga danes gledamo v politiki, gospodarstvu, kulturi in družbi, v bistvu boj za poštenje. Na to pa smo kot narod v celoti pozabili, ker je totalitarizem, ki nas je oblikoval, predvsem boj proti normalnemu človeku. Pot do slovenske normalnosti pa bo po njegovem mnenju še dolga in bo zahtevala sodelovanje vseh ljudi, ki jo znajo ceniti. Obenem je opozoril na nosilce totalitarizma, ki so naš narod pripeljali v sedanje stanje. Ob koncu slovesnosti je škof Stres blagoslovil še eno izmed grobišč, ki se nahaja pod golf igriščem. Nekatera grobišča so namreč v desetletjih po vojni zasipali z odpadki iz celjske cinkarne, danes pa del tega prostora prekriva še golf igrišče.

ARETACIJA NAPADALCEV NA MIRA PETKA. Pred več kot dvema leti in pol so neznani napadalci na njegovem domu skoraj do smrti pretepli novinarja mariborskega Večera Mira Petka. Kot se je izkazalo, je bil napad povezan z njegovim pisanjem o gospodarskem kriminalu na Koroškem. Čeprav je policija že kmalu po napadu navajala, da so storilci tik pred prijetjem, se to ni zgodilo. Tudi toilstvo v Slovenji Gradcu nikakor ni prišlo stvarem do konca, zato so primer dodelili Mariboru. Obenem je bila v državnem zboru ustanovljena posebna komisija, ki naj bi ugotavljala ozadje tega napada. Na tako dolgo nerešen primer je postala pozorna tudi mednarodna novinarska organizacija. Sredi meseca septembra pa policija vendarle priprla več oseb, ki so osumljeni napada na novinarja Petka in

sodelovanja pri njem. Primer še ni zaključen, saj preiskave še potekajo, pa tudi naročniki tega napada so še neznani. Kljub temu je novinar Miro Petek zadovoljen, da je prišlo do priprtja, saj je to velik dogodek tudi za slovensko novinarstvo in za svobodo medijev.

AMERIŠKI ASTRONAVT V SLOVENIJI.

Drugi teden v septembru se je na obisku v Sloveniji mudil ameriški astronom slovenskega rodu Jerry Linenger. Obiskal je rojstni vasi in družini babice in dedka: Dvorsko vas in Hudo na Gorenjskem. Med kratkim bivanjem v domovini svojih staršev je med drugim obiskal še Brezje, Bled, Bohinj, sestre karmeličanke v Sori in semeniško knjižnico v Ljubljani; srečal se je z nadškofom Francem Rodetom, dijaki škofijske gimnazije v Šentvidu in z otroki na rakavem oddelku v Kliničnem centru. Na Teološki fakulteti v Ljubljani pa je imel predavanje o svojem življenju in pogledih na svet. Da se zares zaveda slovenskih korenin, je pokazal tudi s tem, ko je leta 1997 na vesoljsko postajo Mir vzel s seboj tudi podobico brezjanske Marije Pomagaj in slovensko zastavo.

HERBERSTEINOV SIMPOZIJ V RIMU.

V Papeškem zavodu Slovenik v Rimu je prve dni meseca septembra potekal znanstveni simpozij Slovenske teološke akademije. Namenjen je bil odkrivanju življenja in dela ljubljanskega škofa Karla Janeza Herbersteina, ki je živel v 18. stoletju. Kot je znano, je bil doma iz Gradca. Teologijo je študiral v Rimu. Leta 1769 je postal pomožni, tri leta zatem pa redni ljubljanski škof. Vodil je katoliško prenovo v svoji škofiji. Med drugim je Juriju Japlju naročil nov prevod Svetega pisma in bogoslovnih knjig. Prizadeval si je za temeljito vzgojo duhovnikov in prenovo dušnega pastirstva. V ta namen je izdal vrsto pastirskih okrožnic in sklical več škofijskih sinod. od duhovnikov je zahteval znanje slovenskega jezika. Pospesheval je pouk odraslih v nedeljskih šolah. O vsem tem je spregovorilo skoraj dvajset predavateljev. Tovrstni simpoziji se v Sloveniku vrstijo že več desetletij, namenjeni pa so odkrivanju življenja in dela posameznikov, ki so močno zaznamovali slovensko cerkveno, kulturno pa tudi politično zgodovino. Doslej so na njih predstavili vrsto škofov od Slomška, Barage, kardinala Missie, do Grivca, Glavarja in Ehrlicha.

IZSELJENSKI NOVINARJI V SLOVENIJI. V Ljubljani v drugi polovici septembra potekal seminar za izseljenske novinarje, ki sta ga pripravila vladna urada za Slovence v zamejstvu in po svetu ter za informiranje. Na njem so se srečali izseljenski novinarji, ki v svojem okolju prek različnih medijev - od klubskih glasil in radijskih oddaj do internetnih strani in televizije - skrbijo za informiranje, medsebojno povezovanje in ohranjanje slovenstva med rojaki. Tokrat je v Slovenijo prišlo trinajst novinarov in novinarjev iz Združenih držav Amerike, Kanade, Argentine, Avstralije, Švedske ter Srbije in Erne gore. Udeleženci so obnovili svoja novinarska znanja in veščine, obiskali ustanove, pomembne za njihov boljši stik z domovino, tudi nekatera ministrstva, pred koncem seminarja pa še rojake na avstrijskem Štajerskem in v Porabju. Obiskali so tudi več medijskih hiš, med drugimi tudi radio Ognjišče. Avstralijo so tokrat zastopali Katarina Peršič, Fredi Mlinarič, Jadran Vatovec in Florjan Auser.

NEURJE V KANALSKI DOLINI. Na severozahodu Slovenije in v sosednji italijanski Kanalski dolini ter na Zili na Koroškem je konec avgusta divjalo hudo neurje. Na širšem območju so bile zaradi nanosa zemlje, peska in kamenja zaprte nekatere ceste na tromeji; nekateri kraji so ostali nekaj časa brez elektrike. Najhuje pa je prizadelo naselje Ukve pri Trbiču v Kanalski dolini. Hudournik Ukva je zasul zahodni del naselja, zato je moralo domove zapustiti prek tristo ljudi. V Ukvah sta umrla Bruno Urli in Gertrude Schnabl, pevka Višarskega kvinteta, ki naj bi prav takrat skupaj z drugimi vaščani začela z organizacijo slovesnosti ob stoti obletnici podobnega dogodka, ki je prizadel Ukve 13. septembra 1903. Pred desetletji so na cesti čez potok v naselju postavljali lesene mostove, ki so jih hudourne vode lahko odnesle. Novi betonski most je tokratno ujmo zdržal, vendar pa ga je zasulo. Poškodovane so bile številne hiše, pa tudi cerkveni zvonik. Zbiranje pomoči za prizadete še poteka. Pri tem med drugim sodelujeta Svetovni slovenski kongres in Slovenska karitas.

V SPOMIN IN OPOMIN. Družina je pred dnevi izdala knjigo nekdanjega ljubljanskega škofa Antona Vovka z naslovom V spomin in opomin. V njej so zbrani osebni zapisi škofa od leta 1945 do 1953. Gre za časa, ko je junija 1945 postal generalni vikar

škofije, septembra 1946 pa škof, januarja 1952 pa dočel sramotni zahtev v Novem mestu. V teh osmih letih je Vovk sproti opisoval razmere, dogodke, razgovore s tedanjo oblastjo in svoja zaslišanja. Zapiske so razdelili na tri dele. V prvem, ki so ga naslovili Kronološki zapiski od leta 1945 do 1953, je Vovk opisoval dogajanja v ljubljanski škofiji, birmovanja, zahtev v Novem mestu, sodne pregone zoper njega in podobno. V drugem delu z naslovom Razgovori s predstavniki oblasti so zbrana poročila o razgovorih, predvsem z Borisom Kraigherjem, ki je bil po letu 1946 v partijskem vrhu vodilni strateg glede urejanja odnosov s cerkvijo, in s predsednikom vlade Borisom Kidričem. Tretji del knjige se nanaša na zaslišanja uprave državne varnosti. Kot je poudaril vodja nadškofijskega arhiva France M. Dolinar, so ohranjeni škofovi dokumenti pretresljiv dokument časa in v marsičem potrjujejo vedenje o hudih pritiskih revolucionarnih oblasti na katoliško cerkev v Sloveniji neposredno po drugi svetovni vojni.

SLOVENSKA KRONIKA. Potem, ko je lani izšel še zadnji oziroma šestnajsti zvezek Enciklopedije Slovenije, je meseca septembra dočakala izid zadnjih dveh zvezkov še Slovenska kronika 19. in 20. stoletja. Medtem ko je Enciklopedija pisana v duhu zmagovalcev v revoluciji, skuša Slovenska kronika čim bolj celostno in nepristransko prikazati posameznike, dogodke in vse, kar se je vtisnilo v zgodovinski spomin minulih dveh stoletij. Pri nastajanju zbirke, ki obsega pet knjig in je nastajala od osamosvojitve Slovenije naprej, je sodelovalo več kot sto petdeset zgodovinarjev in drugih strokovnjakov. V njej se politična zgodovina prepleta s kulturno in gospodarsko, vse to pa je vpeto v širši evropski okvir. Pri tem avtorji niso pozabili na zamejce in izseljence. Slovensko kroniko je izdala Založba Nova revija. Uredniški odbor pa je čisto napovedal nadaljevanje zbirke, ki bo v naslednjih letih predstavila še 18. in 17. stoletje.

HRVAŠKA ENOSTRANSKO O JADRANSKEM MORJU. Hrvaški sabor je 3. oktobra po dolgi razpravi o širitvi zakonite oblasti na Jadranu sprejel predlog o razglasitvi zaščitne ekološko-ribolovne cone. Odločitev bo stopila v veljavo čez leto dni. Izglasovani predlog predvideva vzpostavitev